

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
 إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ
 فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
 وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا
 يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾
 قَالُوا إِنَّا نَطِيرُنَا بِكُمْ لَنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنْزَجْمِكُمْ وَوَلَيْمَسِّنَاكُمْ
 مِنْ آعَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَنْ ذُكِّرْتُمْ
 بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ
 رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا
 مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَالِي لَأَعْبُدَ الَّذِي
 فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً
 إِنْ يُرِدِ اللَّهُ بِالرَّحْمَنِ بُضْرًا لَا تَغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا يُنْقِدُونَ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي آمَنْتُ
 بِرَبِّيكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
 يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عبادت می‌کنم ، راه یافتگان ، شهر ، تبعیت کنید ، پدید آورد ، مرد

معنا	کلمه	ردیف
هدایت شدگان، راه یافتگان	مُهْتَدُونَ	۵
عبادت می‌کنم	أَعْبُدُ	۶
پدید آورد	فَطَرَ	۷
بازگردانده می‌شوید	تُرْجَعُونَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
شهر	مَدِينَةٌ	۱
مرد	رَجُلٌ	۲
... پیروی کنید تبعیت کنید	اتَّبِعُوا	۳
درخواست می‌کند	يَسْأَلُ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- قَالَ يَلْقَوْمٍ ۱ :
گفت : ای قوم من
- ۲- اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ :
پیروی کنید پیامبران را
- ۳- لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا :
درخواست نمی‌کند از شما پاداشی
- ۴- وَهُمْ مُهْتَدُونَ :
و آنها هدایت شده هستند
- ۵- وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ :
و آمدند اهل شهر
- ۶- قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ :
بگو خدا را عبادت می‌کنم
- ۷- فَطَرَتِ اللَّهُ ۲ :
فطرت خدا
- ۸- الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا :
کسی که پدید آورد مردم را بر آن
- ۹- ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ :
سپس به سوی پروردگارتان بازگردانده می‌شوید

۲- در اینجا «اللَّهُ» را «الهی» معنا کنید.

۱- یا قوم = یا قومی : ای قوم من

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۴۴۰ تا ۴۴۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات از سوره مبارکه «یس» را کامل کنید.

۱- وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى

و آمد از دورترین نقطه شهر مردی شتابان!

۲- قَالَ يَلْقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۴۰﴾ گفت ای قوم من پیروی کنید پیامبران را

۳- اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا: پیروی کنید از کسی که در خواست نمی کند از شما مزدی

۴- وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۴۱﴾: و آنها هدایت شده هستند.....

۵- وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي

و چرا من عبادت نکنم کسی را که پدید آورد مرا!؟

۶- وَآلِيهِ تَرْجَعُونَ ﴿۴۲﴾: و به سوی ایشان بازگردانده می شوید

ج- از صفحه ۴۴۴ قرآن کریم چند ترکیب یا عبارت ساده قرآنی انتخاب و معنا کنید.

د- در صفحه ۴۴۴ قرآن کریم، خداوند یادآوری می کند که ای فرزندان آدم مگر من با شما عهد نبستم که

شیطان را عبادت و اطاعت نکنید و مرا عبادت کنید که راه راست و درست همین است. این دو آیه را یافته و

حداقل یکی از آنها را همراه با معنا بنویسید.

یام قرآنی

راه راست

*أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

متن: وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

ای فرزندان آدم مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را پرستید زیرا وی دشمن آشکار شماست

ترجمه: و اینکه مرا پرستید این است راه راست

۱- در اینجا «لَا أَعْبُدُ» را به صورت «عبادت نکنم» معنا کنید. ۲- فَطَرَنِي = فَطَرَ + ن + ی: پدید آورد (آفرید) مرا

سورة الصافات

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾
 قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾
 إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَّمَ عَلَيَّ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾
 كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾
 وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ
 وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ
 مُبِينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا
 وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا
 هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾
 وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ
 ﴿١١٩﴾ سَلَّمَ عَلَيَّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ
 ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَإِنَّ الْيَأْسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ
 ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ
 أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

آموزش معانی

● ● ● فعالیت اول جدول زیر را کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

بشارت دادیم ، درود ، جزا می دهیم ، برکت دادیم

معنا	کلمه	ردیف
جزا می دهیم پاداش می دهیم	نَجْزَى	۴
آن دو	هُمَا، هِمَا	۵

معنا	کلمه	ردیف
سلام، درود	سَلَام	۱
بشارت دادیم	بَشْرَنَا	۲
برکت دادیم	بَارَكْنَا	۳

● ● ● فعالیت دوم معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- سَلَّمَ عَلَيَّ اِبْرَاهِيْمَ : سلام بر ابراهیم

۲- نَجَزَى الْمُحْسِنِيْنَ : این چنین پاداش می دهیم نیکوکاران را

۳- عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ* : بندگان مومن ما

۴- وَ بَشَّرْنَاهُ بِاسْحَاقَ : و بشارت دادیم او را به اسحاق

۵- نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِيْنَ : پیامبری از نیکوکاران

۶- وَ مِّنْ ذُرِّيَّتِهِمَا : و از فرزندان آن دو

* نکته : در این ترکیب اولاً ضمیر «نا» در آخر معنا می شود و ثانیاً کلمه «مُؤْمِنِيْنَ» را مفرد معنا می کنیم؛

یعنی به جای «بندگان ما مؤمنان» می گوئیم : «بندگان مؤمن ما»

الف - خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۴۴۶ تا ۴۵۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب - آیات ۱۰۹ تا ۱۱۳ سوره صافات را ترجمه کنید.

۱- سَلِّمْ عَلٰی اِبْرٰهِيْمَ ﴿١٠٩﴾

.... سلام بر ابراهیم

۲- كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١١٠﴾

این چنین پاداش می دهیم نیکوکاران را

۳- اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١١١﴾

قطعاً او از بندگان مومن ما است

۴- وَبَشِّرْهُ بِاسْحٰقَ نَبِيًّا مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١١٢﴾

و بشارت دادیم او را به اسحاق، پیامبری از نیکوکاران

۵- وَبَرَكَنَا عَلَیْهِ وَعَلٰی اِسْحٰقَ

و برکت دادیم بر او و بر اسحاق

۶- وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ مُّبِينٌ ﴿١١٣﴾

و از فرزندان آن دو نیکوکار (برخی) و آشکارا به خودشان ستمگر بودند

ج - از صفحه ۴۵۲ قرآن کریم چند ترکیب یا عبارت ساده قرآنی انتخاب و معنا کنید.

د- آیا می‌دانید که خوب است در پایان هر گفت‌وگو، کلاس درس، جلساتی که با دوستان و خویشاوندان خود داریم و ... سه آیه آخر سوره صافات را بخوانیم.

در این آیات ابتدا پروردگار بزرگ را از هر گونه نقص یا تصور نادرستی پاک و منزّه می‌دانیم، آنگاه بر پیامبران او درود می‌فرستیم و در آخر بیان می‌کنیم که هر گونه حمد و سپاس مخصوص پروردگار جهانیان است. به این ترتیب، گفت‌وگوی خود را که معمولاً با خطا و لغزش همراه است با این سخنان حق و درست، پایان می‌بخشیم. این سه آیه را همراه با معنا بنویسید، سعی کرده آنها را حفظ کنید و در پایان هر کاری بخوانید.

پایان نیک سخن

سوم قرآنی

متن : **سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ**

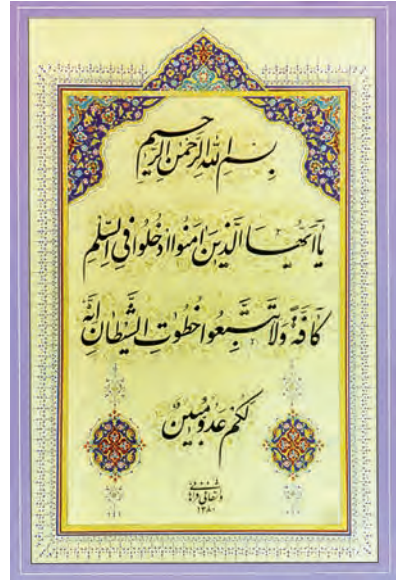
پروردگارت که دارای عزت است از آنچه او را به آن توصیف میکنند، منزّه است

ترجمه :

هر فردی که قرآن کریم را بخواند و بتواند کلمات قرآن را برای خود ترجمه کند، معانی آیات را متوجه می‌شود، ولی بعضی از آیات را افراد متخصص در قرآن باید توضیح بیشتری بدهند تا ابعاد مختلف آن بیشتر معلوم شود. به کتاب‌هایی که آیات قرآن را ترجمه کرده و درباره آن توضیحات بیشتری مانند، دلائل نزول آن آیه یا سوره، زمان نزول و معانی و مقصود آیات با توجه به سایر آیات و سخنان پیشوایان دین آورده‌اند، کتاب تفسیر قرآن گفته می‌شود. در جهان اسلام تاکنون برای قرآن حدود پانصد تفسیر نوشته شده است که برخی از آن تفاسیر به بیست‌ و هفت جلد می‌رسد.

یکی از تفاسیر بسیار خوب، تفسیر نمونه نام دارد که با همکاری جمعی از دانشمندان و زیر نظر آیت الله مکارم شیرازی در ۲۷ جلد تألیف شده است.

سوره بقره آیه ۲۰۸

این تفسیر برای شما حداقل به دو گونه قابل استفاده است.

- ۱- با توجه به آیه و سوره‌ای که می‌خواهید مطالعه کنید به تفسیر آن سوره در تفسیر نمونه مراجعه می‌نمایید. مثلاً برای مطالعه بیشتر درباره سوره آل عمران می‌توانید به جلد دوم و سوم تفسیر نمونه مراجعه کنید.
 - ۲- اگر موضوع خاصی در نظر دارید که می‌خواهید درباره آن از قرآن استفاده بیشتری کنید باید به فهرست موضوعی تفسیر نمونه مراجعه نمایید و از فهرست موضوعی، موضوع خاصی را که در نظر دارید پیدا کنید. روش کار با فهرست موضوعی بدین شکل است.
- شما برای پیدا کردن هر مطلب نخست به فهرست الفبایی که در آغاز کتاب «فهرست موضوعی تفسیر نمونه» است مراجعه کنید و شماره صفحه‌ای را که در مقابل آن موضوع نوشته شده در نظر بگیرید، بعد همان صفحه را در همان کتاب فهرست موضوعی پیدا کنید، در آنجا عناوین زیادی می‌بینید که درباره مطلب مورد نظر شماست و جای آن در یکی از جلد‌های ۱ تا ۲۷ تفسیر نمونه با ذکر صفحات دقیقاً روشن شده است.
- مثلاً می‌خواهید بدانید در مورد «شیطان» در قرآن مجید و در ۲۷ جلد تفسیر نمونه چه مطالبی آمده است.

کلمه شیطان را در فهرست الفبایی و در حرف «ش» پیدا می کنید، می بینید در مقابل آن صفحه ۱۳۷ نوشته شده است. بعد صفحه ۱۳۷ را باز می کنید، می بینید عناوین زیادی در حدود ۵۵ موضوع در تفسیر نمونه از قرآن کریم درباره شیطان آمده است.

مانند:

صفحه	جلد	موضوع
۴۶۵	۱۲	آیا شیطان فرشته بود؟
۴۶۲	۱۲	آیا ابلیس از «جن» است؟
۱۹۳	۱	خداوند شیطان را شیطان نیافرید.
۱۸۹	۲۶	چرا شیطان را «خناس» می گویند؟
۳۹۹	۱۱	چرا از «شیطان رجیم» به خدا پناه می بریم؟

هنگامی که به آن آدرس‌ها دقیقاً مراجعه کنید، کل مطالب مربوط به موضوع شیطان را پیدا خواهید کرد و این برای صرفه‌جویی در وقت و رسیدن به مقصود بسیار مفید و مؤثر است. خوب است شما نیز با کمک دبیر قرآن خود و با استفاده از فهرست موضوعی تفسیر نمونه و جلد‌های مختلف تفسیر نمونه، این کار را عملاً انجام دهید.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

یوسف ۲

ما قرآن را به زبان عربی نازل کردیم تا در آن اندیشه کنید.